

เข้าใจความหลากหลายในวัฒนธรรม ผ่านกิจกรรมนันทนาการ

ธีระยุทธ รัชชะ¹ จารึก สระอิส² กาวรินทร์ รักษ์บำรุง³

¹ อาจารย์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ² อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

³ อาจารย์ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การจัดการเรียนการสอนในสาระต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา และวิธีการเรียนรู้ในแต่ละชั้น แล้วเลือกใช้รูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผู้สอนจึงควรมุ่งเน้นปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับในคุณค่าวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น จนสามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความเข้าใจ

กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ได้ปฏิบัติจริงจากการทำงานเป็นทีม และบางกิจกรรม เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ ยังช่วยทำให้เรียนรู้การเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่นอีกด้วย

ดังนั้น คณะนักวิจัยในชุดโครงการพหุวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.) จึงได้ทำโครงการวิจัยเรื่อง 'การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้กิจกรรมนันทนาการเพื่อส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี'

"โดยภาพรวมแล้ว กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง หมายถึง ประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่ประกอบในเวลาว่างโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม การทำงานเป็นทีม ที่ไม่ขัดต่อธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ประองดองในหมู่คณะ จึงเหมาะสมมากที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนนักเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน" อาจารย์ธีระยุทธ รัชชะ นักวิจัยกล่าว และบอกอีกว่า

จากการวิจัยอย่างมีส่วนร่วมร่วมกับครูที่มีภาระงานสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในโรงเรียนประถมในจังหวัดปัตตานี ผ่านกระบวนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่เน้นกระบวนการกลุ่ม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยซึ่งแต่ละกลุ่มจะต้องศิลปะและศาสนา เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมนันทนาการ โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง พบว่า หลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าว นักเรียนมีการยอมรับความหลากหลายวัฒนธรรมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

"หลังจากเด็กได้ทำกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสม มีการจับกลุ่มย่อยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเพศ ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละคนมากขึ้น สามารถปรับตัวและเข้าอกเข้าใจกัน จนเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีในห้องเรียน" นักวิจัยสรุปผลการวิจัย

อาจารย์ธีระยุทธยังบอกอีกว่า เมื่อนักเรียนเข้าใจและยอมรับในวัฒนธรรมของผู้อื่นในห้องเรียนแล้ว เมื่อดูเด็กกลับไปสู่ชุมชนของตนเองก็สามารถคิดวิเคราะห์สิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น ก่อให้เกิดสันติภาพในระยะยาว

นอกจากนี้ จากการประเมินครูผู้สอนยังพบว่า ครูมีความพึงพอใจและมีมุมมองที่ดีในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ครูที่จัดกิจกรรมนันทนาการจำเป็นต้องมีความคิดเชิงบวกเกี่ยวกับเชื้อชาติและวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน

สำหรับครูหรือโรงเรียนที่สนใจจะนำกระบวนการจัดกิจกรรมนันทนาการดังกล่าวไปใช้ สามารถติดต่อฝ่ายสื่อสารสาธารณะฯ วพส.

ภาพจาก : <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/th/c/c5>

สนับสนุนการวิจัยโดย สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.)

สนใจข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อฝ่ายสื่อสารสาธารณะ วพส.
โทร. 074-455150 หรือ อีเมล southern.rdh@gmail.com
WWW.RDH.PSU.AC.TH